PRESUDA SUDA

21. studenoga 1991.(*)

„Zajednička carinska tarifa – Izuzeće za znanstvene instrumente – Ekvivalentna znanstvena vrijednost"

U predmetu C-269/90,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka) u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Hauptzollamt München-Mitte

i

Technische Universität München,

o valjanosti Odluke Komisije 83/348/EEZ od 5. srpnja 1983. kojom se utvrđuje da se uređaj pod nazivom „Jeol-Scanning Electron Microscope, model JSM-35 C" ne može uvesti bez carine propisane Zajedničkom carinskom tarifom (SL L 188, 13.7.1983., str. 22.),

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, Sir Gordon Slynn, R. Joliet, F. A. Schockweiler i F. Grévisse (predsjednici vijeća), G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Díez de Velasco i M. Zuleeg, suci,

nezavisni odvjetnik: F. G. Jacobs,

tajnik: H. A. Rühl, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

– za Technische Universität München, g. Wachinger, *Leitender Regierungsdirektor*,

- za Komisiju Europskih zajednica, J. Sack, pravni savjetnik, u svojstvu agenta,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja Komisije na raspravi održanoj 11. lipnja 1991.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 11. srpnja 1991.,

donosi sljedeću

RADNI PRIJEVOD

Presudu

1 Rješenjem od 17. srpnja 1990., koje je Sud zaprimio 6. rujna 1990., Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodno pitanje o valjanosti Odluke Komisije 83/348/EEZ od 5. srpnja 1983. kojom se utvrđuje da se uređaj pod nazivom „Jeol-Scanning Electron Microscope, model JSM-35 C" ne može uvesti bez carine propisane Zajedničkom carinskom tarifom (SL L 188, 13.7.1983., str. 22.).

2 Pitanje je postavljeno u okviru spora između Technische Universität München i Hauptzollamt München-Mitte.

3 Postupak se odnosi na odobrenje izuzeća od carine za znanstveni instrument koji se uvozi u Zajednicu, na temelju članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1798/75 od 10. srpnja 1975. o uvozu obrazovnih, znanstvenih i kulturnih materijala bez carine propisane Zajedničkom carinskom tarifom (SL L 184, 15.7.1975., str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1027/79 od 8. svibnja 1979. (SL L 134, 31.5.1979., str. 1.) koja je na snazi od 1. siječnja 1980.

4 U razdoblju između 1. lipnja 1979. i 23. ožujka 1981. Technische Universität München stavio je u slobodan promet skenirajući elektronski mikroskop, model JSM-35 C, koji je proizvelo poduzeće Japan Elektron Optics Laboratory Ltd iz Tokija. Instrument je bio namijenjen za istraživački rad u njegovim odjelima za kemiju, biologiju i geologiju. Trebao se koristiti u istraživanju elektrokemijskih procesa, geoloških, mineraloških i prehrambeno kemijskih problema te u istraživanju plastičnih masa, fotokemijskih emulzija i bioloških sustava.

5 Hauptzollamt (u daljnjem tekstu: Carinska uprava) je instrument prvotno oslobodio carine. Međutim, tada je odlukama od 14. i 15. travnja i 22. lipnja 1982. zahtijevao carinu u visini od DM 31 110 i porez na promet pri uvozu u visini od DM 3 746.

6 Nakon prigovora koji je Technische Universität podnio u upravnom postupku, Carinska uprava zatražila je intervenciju Komisije u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2784/79 od 12. prosinca 1979. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1798/75 (SL L 318, 1979., str. 32.).

7 Dana 5. srpnja 1983. Komisija je donijela gore navedenu Odluku 83/348, u skladu s kojom se predmetni elektronski mikroskop nije mogao uvesti bez carine propisane Zajedničkom carinskom tarifom, budući da su se u Zajednici proizvodili uređaji ekvivalentne znanstvene vrijednosti, koji se mogu koristiti u iste svrhe, a posebno instrument PSEM 500 X koji je proizvodio Philips Nederland BV.

8 Nakon te Komisijine odluke, Carinska uprava odbila je zahtjev za oslobođenje od carine. Technische Universität je tada podnio sudsku tužbu.

9 Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud), koji o predmetu odlučuje u posljednjem stupnju, smatra da se u predmetu postavlja pitanje valjanosti gore navedene Odluke Komisije 83/348. Prema njegovom stajalištu, Sud je uvijek utvrdio da ima samo ograničenu ovlast nadzora u sporovima koji se odnose na bescarinski uvoz znanstvenih uređaja. U skladu s njegovom sudskom praksom, uvažavajući tehničku

RADNI PRIJEVOD

prirodu nastalog pitanja, Sud može odluku Komisije proglasiti nevaljanom samo u slučaju očite pogreške u procjeni ili zlouporabe ovlasti. Bundesfinanzhof nije siguran može li se to stajalište zadržati.

10 Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) smatra da se u vezi s utvrđivanjem činjenica i primjenom pravnih mjerila kojima se uređuje odobravanje oslobođenja od carine ne može izbjeći sudski nadzor. Na taj zahtjev za pravnu zaštitu ne utječe činjenica da je usporedno ispitivanje ekvivalentnosti znanstvenih uređaja koje izvode nadležna carinska tijela, uglavnom tehničke prirode.

11 Stoga Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) pita Sud je li Odluka Komisije 83/348 valjana.

12 Radi potpunijeg prikaza činjenica u predmetu, odvijanja postupka te pisanih i usmenih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti elementi spisa navedeni su u daljnjem tekstu samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje Suda

13 Ponajprije treba istaknuti da, budući da je uključen upravni postupak koji zahtijeva složene tehničke procjene, Komisija mora imati ovlast procjene kako bi mogla ispuniti svoje zadaće.

14 Međutim, kada institucije Zajednice imaju takvu ovlast procjene, poštovanje prava u upravnim postupcima koje jamči pravni poredak Zajednice, još je od veće temeljne važnosti. Ta jamstva uključuju, posebno, obvezu nadležne institucije da pažljivo i nepristrano ispita sve relevantne aspekte pojedinačnog slučaja te pravo zainteresirane osobe da se očituje i da dobije dostatno obrazloženu odluku. Samo na taj način Sud može provjeriti jesu li bili prisutni činjenični i pravni elementi o kojima ovisi izvršavanje ovlasti procjene.

15 Dakle, valja ispitati je li osporavana odluka bila donesena u skladu s gore navedenim načelima.

16 Što se tiče prve točke, valja imati na umu da je gore navedenom Uredbom br. 1798/75, u Zajednici proveden Sporazum iz Firence od 22. studenoga 1950. (SL L 134, 31.5.1979., str. 14.) kojim su države potpisnice preuzele obvezu da neće primjenjivati carine i uvozne pristojbe za znanstvene uređaje namijenjene za obrazovne ili istraživačke svrhe, pod uvjetom da se u državi uvoza ne proizvodi niti jedan uređaj ekvivalentne znanstvene vrijednosti.

17 U skladu s prvom uvodnom izjavom Uredbe br. 1798/75, treba na sve moguće načine omogućiti uvoz obrazovnih, znanstvenih i kulturnih materijala bez carina propisanih Zajedničkom carinskom tarifom, kako bi se omogućila slobodna razmjena ideja te izvođenje kulturnih aktivnosti i znanstvenih istraživanja unutar Zajednice.

18 Člankom 3. stavkom 1. Uredbe predviđa se da se znanstveni instrumenti i uređaji koji se uvoze isključivo za nekomercijalne svrhe oslobađaju carina propisanih Zajedničkom carinskom tarifom, ako se u Zajednici ne proizvode instrumenti ili uređaji ekvivalentne znanstvene vrijednosti.

RADNI PRIJEVOD

19 Stoga se odobrenje izuzeća od carine za znanstvene uređaje koji se uvoze u Zajednicu može odbiti samo ako u Zajednici postoji uređaj ekvivalentne znanstvene vrijednosti, ukoliko se ta činjenica utvrdi sa sigurnošću u istraživanju koje provedu nadležna tijela odgovorna za primjenu Uredbe br. 1798/75.

20 U postupku utvrđenom Uredbom br. 2784/79 Komisija se savjetuje s državama članicama i, po potrebi, sa skupinom stručnjaka. Ako ispitivanje koje provede ta skupina pokaže da se ekvivalentan uređaj proizvodi u Zajednici, Komisija donosi odluku kojom se utvrđuje da nisu ispunjeni uvjeti za bescarinski uvoz tog uređaja.

21 Komisija je priznala da je uvijek uvažavala mišljenja skupine stručnjaka budući da nema drugih izvora informacija o predmetnim uređajima.

22 U tim okolnostima skupina stručnjaka ne može pravilno obaviti svoju zadaću ukoliko se ne sastoji od osoba koje imaju potrebna stručna znanja u različitim područjima u kojima se predmetni znanstveni instrumenti koriste ili ukoliko članove te skupine ne savjetuju stručnjaci koji imaju potrebna znanja. Ni zapisnik sa sastanka skupine stručnjaka ni usmeni postupak pred Sudom nisu pokazali da sami članovi skupine imaju potrebna znanja u područjima kemijske, biologijske i geološke znanosti ili da su tražili savjet stručnjaka iz tih područja kako bi mogli riješiti tehničke probleme koji su se pojavili u okviru ispitivanja ekvivalentnosti predmetnih znanstvenih instrumenata. Stoga je Komisija povrijedila svoju obvezu pažljivog i nepristranog ispitivanja svih relevantnih aspekata ovog slučaja.

23 Drugo, valja napomenuti da se Uredbom br. 2784/79 ne predviđa mogućnost da zainteresirana osoba, uvoznik znanstvenog uređaja, objasni svoje stajalište skupini stručnjaka ili komentira informacije dane skupini ili izrazi svoje mišljenje o preporuci skupine.

24 Međutim, institucija koja je uvoznik najbolje poznaje tehničke karakteristike koje znanstveni uređaj mora imati s obzirom na posao za koji je namijenjen. Prema tome, usporedba uvezenog uređaja i instrumenata podrijetlom iz Zajednice mora biti izvedena u skladu s informacijama o namjeravanim istraživačkim projektima i stvarnoj namjeravanoj upotrebi uređaja koje je dala zainteresirana osoba.

25 Pravo na saslušanje u takvom upravnom postupku zahtijeva da zainteresirana strana, tijekom stvarnog postupka pred Komisijom, mora imati mogućnost izjašnjavanja i odgovarajućeg predstavljanja svog stajališta o relevantnim okolnostima i, po potrebi, o dokumentima koje je institucija Zajednice uzela u obzir. Ovaj zahtjev nije bio ispunjen pri donošenju osporavane odluke.

26 Treće, i završno, u pogledu obrazloženja koje se zahtijeva člankom 190. Ugovora, Sud je dosljedno smatrao (vidjeti posebno presudu od 26. lipnja 1986., Nicolet Instrument protiv Hauptzollamt Frankfurt am Main-Flughafen, predmet 205/85, Zb., str. 2049.) da obrazloženje mora jasno i nedvosmisleno odražavati zaključke tijela Zajednice koje je donijelo predmetnu mjeru, kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima donošenja mjere, omogućavajući im na taj način obranu njihovih prava, i kako bi se Sudu omogućilo provođenje nadzora.

RADNI PRIJEVOD

27 U predmetnom slučaju valja navesti da odluka Komisije ne sadrži dostatno znanstveno obrazloženje kojim bi se opravdao zaključak da je instrument proizveden u Zajednici jednakovrijedan uvezenom uređaju. U osporavanoj se odluci samo ponavlja tekst jedne od ranijih odluka Komisije, a to je Odluka 82/86/EEZ od 23. prosinca 1981. (SL L 41, 12.2.1982., str. 33.). Dakle, zainteresirana osoba ne može utvrditi sadrži li odluka pogrešku u vezi s procjenom. Stoga odluka ne ispunjava zahtjeve utvrđene člankom 190. Ugovora.

28 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je predmetna odluka bila donesena u skladu s upravnim postupkom u kojem je došlo do kršenja obveze nadležne institucije da pažljivo i nepristrano ispita sve relevantne aspekte pojedinačnog slučaja te prava na očitovanje i obveze davanja dostatnog obrazloženja za odluku koja je potom donesena.

29 Stoga na pitanje nacionalnog suda treba odgovoriti da je Odluka Komisije 83/348 od 5. srpnja 1983. kojom se utvrđuje da se uređaj pod nazivom „Jeol-Scanning Electron Microscope, model JSM-35 C" ne može uvesti bez carine propisane Zajedničkom carinskom tarifom, nevaljana.

Troškovi

30 Troškovi nastali za Komisiju Europskih zajednica, koja je Sudu podnijela svoja očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanju koje je Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) uputio rješenjem od 17. srpnja 1990., odlučuje:

Odluka Komisije 83/348 od 5. srpnja 1983. kojom se utvrđuje da se uređaj pod nazivom „Jeol-Scanning Electron Microscope, model JSM-35 C" ne može uvesti bez carine propisane Zajedničkom carinskom tarifom, nevaljana je.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 21. studenoga 1991.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJEVOD